

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi torjunta-ainelain ja torjunta-ainelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että torjunta-ainelainsäädäntöön sisältyvät valtuutussäännökset tarkistettaisiin uuden perustuslain säännösten mukaisiksi. Ehdotuksen mukaan torjunta-aineasetuksessa olevat valtuutussäännökset siirrettäisiin torjunta-ainelakiin ja säännösten sanamuoto muutettaisiin vastaamaan perustuslaissa käytettyä terminologiaa.

Esitys torjunta-ainelain muuttamisesta sisältää myös ehdotuksen torjunta-ainelain nojalla perittävien maksujen viivästyskoron muuttamisesta nykyisestä 18 prosentin vuotuisesta korosta korkolain mukaista viivästyskorkoa vastaavaksi.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös torjunta-ainelain muuttamisesta 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain siirtymäsäännöstä. Siirtymäsäännökseen lisättäisiin maa- ja metsätalousministeriölle valtuus antaa asetuksella muita kuin kasvintuotannossa käytettäviä torjunta-aineita koskevia tarkempia säännöksiä siirtymäaikana, joka alkaa 13 päivänä toukokuuta 2000 ja päättyy edellä mainittuja aineita sisältävien valmisteiden siirtymiseen kemikaalilain soveltamisalaan.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Voimassa oleva lainsäädäntö

Torjunta-aineita koskevat säännökset sisältyvät pääosin torjunta-ainelakiin (327/1969) ja -asetukseen (792/1995) sekä niiden nojalla annettuihin alemmanasteisiin määräyksiin. Torjunta-ainelaki on annettu 23 päivänä toukokuuta 1969 ja sitä on muutettu 13 kertaa. Merkittäviä muutoksia lakiin on tehty esimerkiksi vuonna 1984. Tällöin torjunta-aineiden hyväksyminen siirrettiin kasvinsuojelulaitokselta useasta viranomaisesta koostuvalle torjunta-ainelautakunnalle. Samalla ennakkotarkastusmenettelyyn liitettiin terveysvaikutusten ja työhygieenisen arvioinnin lisäksi torjunta-aineiden ympäristövaikutusten arviointi. Laajimmat muutokset torjunta-ainelakiin on kuitenkin tehty vuonna 1994 ennen Suomen liittymistä Euroopan unioniin. Tuolloin laki muutettiin vastaamaan kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY, jäljempänä kasvinsuojeluainedirektiivi, vaatimuksia ja silloin uudistettiin säännökset, jotka koskevat kasvinsuojeluaineiden rekisteröimisen edellytyksiä ja rekisteröintimenettelyä.

Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että markkinoilla olevat ja käytettävät torjunta-aineet ovat tehokkaita ja käyttötarkoituksensa sopivia, eivätkä aiheuta kohtuutonta haittaa terveydelle tai ympäristölle. Rekisteröintihakemukset hyväksyvänä viranomaisena toimii torjunta-ainelautakunta, jonka jäseninä on asiantuntijoita lähinnä torjunta-aineiden tarkastukseen ja valvontaan osallistuvista viranomaisista, joita ovat Elintarvikevirasto, Kasvintuotannon tarkastuskeskus, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus, sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen ympäristökeskus. Varsinaisten tarkastus- ja valvontaviranomaisten lisäksi torjunta-ainelautakunnassa on edustettuna maa- ja metsätalousministeriö, joka huolehtii torjunta-ainelainsäädännön valmistelusta ja täytäntöönpanosta.

Torjunta-ainelaki sisältää säännökset muun muassa torjunta-aineiden hyväksymisestä, rekisteröimisestä, valvonnasta ja siitä perittä-

vistä maksuista sekä lainsäädännön rikkomisen seuraamuksista.

Torjunta-aineita koskevia säännöksiä on myös muualla kuin torjunta-ainelaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä. Kemikaalilaki (744/1989) ja sen nojalla annetut alemmanasteiset säädökset sisältävät säännöksiä muun muassa toiminnanharjoittajien yleisistä velvollisuuksista ja vaaralliseksi luokitellun torjunta-aineen valmistuksesta, varastoinnista, säilyttämisestä, myynnistä ja muusta luovutuksesta sekä merkinnoista. Torjunta-ainejäämiä elintarvikkeissa säännellään elintarvikelain (361/1995), eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetun lain (1195/1996) ja eläinten lääkitsemisestä annetun lain (617/1997) nojalla ja jäämiä rehuissa puolestaan rehulain (396/1998) nojalla. Lisäksi torjunta-aineiden kuljettamisesta on voimassa, mitä vaarallisten aineiden kuljettamisesta erikseen säädetään.

1.2. Laki torjunta-ainelain muuttamisesta (1199/1999)

Torjunta-ainelaissa torjunta-aineet jaetaan kasvinsuojeluaineisiin ja muihin torjunta-aineisiin. Kun biosidituotteiden markkinoille saattamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/8/EY, jäljempänä biosididirektiivi, pannaan täytäntöön Suomessa, niin kutsuttuja muita torjunta-aineita koskeva sääntely siirtyy torjunta-ainelaista kemikaalilakiin. Biosididirektiivin täytäntöönpano on toteutettu muuttamalla kemikaalilakia (laki 1198/1999), torjunta-ainelakia (laki 1199/1999) ja terveydensuojelulakia (763/1994) (laki 1200/1999). Muutokset sisältyivät hallituksen syyskuussa 1999 tekemään esitykseen Eduskunnalle (HE 85/1999 vp). Edellä mainitut lainmuutokset on hyväksytty ja vahvistettu, ja ne tulevat voimaan 13 päivänä toukokuuta 2000. Kemikaalilain ja torjunta-ainelain muutoksiin liittyy kuitenkin siirtymäaika, jonka kuluessa muihin torjunta-aineisiin sovelletaan edelleen muutosten voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä eli torjunta-ainelaista lainmuutoksella kumottuja säännöksiä.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Uusi perustuslaki tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2000. Torjunta-aineasetukseen sisältyy tällä hetkellä useita valtuutussäännöksiä, joiden sisällyttäminen torjunta-ainelakiin vaikuttaa välttämättömältä perustuslakiuudistuksen jälkeen. Muutosten tekeminen on tarpeellista siksi, että uuden perustuslain voimaantulon jälkeen kyseisten asetusten sisältyvien valtuussäännösten käyttäminen säädöspohjana valtioneuvoston tai ministeriön asetusten antamiselle tai muuttamiselle ei näytä mahdolliselta.

Torjunta-ainelainsäädännön täytäntöönpanosta ja valvonnasta vastaaville viranomaisille annetut valtuudet ovat välttämättömiä torjunta-aineita koskevien yksityiskohtaisten säännösten ja ohjeiden pitämiseksi Euroopan yhteisön (EY) lainsäädäntöä ja käytännön tarpeita vastaavina. Uuden perustuslain 80 §:n mukaan viranomaisten norminantovalan on perustuttava joko perustuslaissa tai laissa säädettyyn nimenomaiseen valtuutukseen. Tämän vuoksi torjunta-aineasetukseen tällä hetkellä sisältyvät valtuutussäännökset ehdotetaan siirrettäviksi tarpeellisilta osin ja riittävän yksilöityinä torjunta-ainelakiin. Muutos ehdotetaan toteutettavaksi siten, että luettelo kielletyistä torjunta-aineiden tehoaineista ja esimerkiksi torjunta-ainelautakuntaa koskevat säännökset antaisi jatkossakin valtioneuvosto ja yksityiskohtaisemmat, teknisluonteiset lainsäädännön täytäntöönpanoa koskevat säännökset annettaisiin nykyiseen tapaan alemmalla säädöstasolla maa- ja metsätalousministeriön asetuksilla. Lainsäädäntömuutosten yhteydessä on tarkoitus poistaa torjunta-ainelakiin otettavia valtuutussäännöksiä vastaavat säännökset torjunta-ainelakia alemmanasteisista säädöksistä, samalla kun niistä biosididirektiivin täytäntöön panemiseksi poistetaan niin kutsuttuja muita torjunta-aineita koskevat säännökset ja määräykset.

Esitykseen sisältyy myös torjunta-ainelain nojalla perittävien maksujen viivästyskorkoa oskeva ehdotus. Torjunta-ainelain 7 b §:n 3 momentin mukaan viivästyneestä maksusta peritään suorituspäivään saakka 18 prosentin vuotuinen viivästyskorko. Yleisen korkotason laskettua huomattavasti 1990-luvun loppupuolella 18 prosentin viivästyskorko on huomattavan korkea. Talouselämässä käytetään viivästyskorkona yleisesti korkolain

(633/1982) mukaista viivästyskorkoa, joka seuraa vallitsevaa korkotasoa ja on tällä hetkellä 10 prosenttia. Torjunta-ainelain mukainen viivästyskorko ehdotetaan kohtuussyistä muutettavaksi korkolain säännöksiä vastaavaksi, koska ei ole erityisiä perusteita periä torjunta-ainelain mukaisista maksuista viivästyskorkoa, joka on huomattavasti korkeampi kuin useimmista muista saatavista perittävä viivästyskorko. Muutoksen toteuttamiseksi torjunta-ainelakiin ehdotetaan otettavaksi viivästyskoron osalta viittausta korkolakiin. Viittaussäännös on tarpeellinen, koska korkolaki ei koske suoraan julkisoikeudellisia saatavia.

Muita kuin kasvintuotannossa käytettäviä torjunta-aineita koskeva siirtymäaika tulee todennäköisesti olemaan pitkä ja sen vuoksi saattaa olla tarpeen antaa niitä koskevia säännöksiä siirtymäaikana. Mahdollisina sääntelytarpeina ovat tulleet esiin esimerkiksi niin kutsuttujen muiden torjunta-aineiden tehoainepitoisuuksien sallitut vaihtelurajat sekä muiden torjunta-aineiden valvonta ja myyntipäällysmarkkinat siirtymäaikana, mutta muitakin sääntelytarpeita saattaa ilmetä siirtymäajan kuluessa ottaen huomioon myös muun kyseisiin torjunta-aineisiin liittyvän säädösten, lähinnä biosideja ja kasvinsuojeluaineita koskevan lainsäädännön tulevan kehityksen. Sääntely, joka koskee teknisluonteisia yksityiskohtia, olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriön asetuksilla. Torjunta-ainelakiin ei kuitenkaan tällä hetkellä sisälly valtuuksia muita torjunta-aineita koskevien maa- ja metsätalousministeriön asetusten antamiseen, ja tämän vuoksi ministeriölle ehdotetaan annettavaksi kyseiset valtuudet lisäämällä ne torjunta-ainelain muuttamisesta 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1199/1999) siirtymäsäännökseen. Valtuutuksen lisääminen on perusteltua myös perustuslain 80 §:n vaatimusten huomioon ottamiseksi tulevissa sääntelytilanteissa.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia eikä ympäristövaikutuksia tai vaikutusta hallinnon organisaatioon. Torjunta-ainelain nojalla peritään vuosittain maksuja lähes 9 miljoonaa markkaa, mutta vain pieni osa maksuista viivästyy. Viivästyskoron alentaminen ei siten johtaisi valtion tulojen vähenemiseen merkittävästi.

Jos maa- ja metsätalousministeriö saa valtuudet antaa muita kuin kasvintuotannossa käytettäviä torjunta-aineita koskevia säännöksiä, voidaan kemikaalilainsäädäntöä vastaava yksityiskohtainen sääntely haluttaessa ulottaa kyseisiin torjunta-aineisiin vähitellen jo siirtymäaikana, ennen valmistajien lopullista siirtymistä kemikaalilain alaisuuteen.

4. Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriö asetti syksyllä 1999 työryhmän, jonka tehtävänä oli muun muassa selvittää Euroopan yhteisön lainsäädännöstä johtuvat ja muut torjunta-ainelainsäädännön muutostarpeet sekä tehdä selvityksen perusteella ehdotuksensa torjunta-ainelainsäädännön muuttamiseksi. Työryhmässä ovat olleet edustettuina maa- ja metsätalousministeriö, oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto, kauppa- ja teollisuusministeriö, Suomen ympäristökeskus, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus, Kasvintuotannon tarkastuskeskus, Maatalouden tutkimuskeskus, Kasvinsuojeluteollisuus ry sekä Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry.

Työryhmä kartoitti ja kävi laajasti läpi torjunta-ainelainsäädännön muutostarpeet. Työryhmälle ja säädösvalmistelulle, erityisesti biosididirektiivin täytäntöönpanolle asetettu aikataulu huomioon ottaen työryhmä ehdotti, että lainsäädännön muutostarpeista toteutettaisiin tässä vaiheessa lähinnä sääntelyn selkeyden ja hallinnon toiminnan kannalta välttämättömät, kiireelliseksi katsottavat muutokset. Muut muutokset työryhmä ehdotti toteutettaviksi torjunta-ainelainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä. Uudistuksen valmistelu on tarkoitus aloittaa viipymättä työryhmän työn valmistuttua.

Hallituksen esitys perustuu edellä mainitun työryhmän kiireellisinä pitämiin ehdotuksiin.

Esityksestä on pyydetty lausunnot oikeus-

ministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosastolta, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriön ehkäisevän sosiaali- ja terveystieteiden osastolta sekä työsuojeluosastolta, ympäristöministeriöltä, Elintarvikevirastolta, Kasvintuotannon tarkastuskeskukselta, Kuluttajavirastolta, Sosiaali- ja terveysalan tuotevalvontakeskukselta, Suomen ympäristökeskukselta, torjunta-ainelautakunnalta, Eteläpohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskukselta, Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskukselta, Kaakkois-Suomen työvoima- ja elinkeinokeskukselta, Maatalouden tutkimuskeskukselta, Maaseutukeskusten liitolta, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry:ltä., Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundilta, Kasvinsuojeluteollisuus ry:ltä, Kemianteollisuus ry:ltä, Kauppapuutarhaliitolta, Puutarhaliitolta ja Siemenkauppiainien yhdistys ry:ltä.

Lausunnonantajilla ei yleisesti ole ollut esityksen johdosta huomautettavaa, vaan sitä on pidetty pääosin tarkoituksenmukaisena. Ympäristöministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen ympäristökeskus ja Sosiaali- ja terveysalan tuotevalvontakeskus ovat kuitenkin pitäneet torjunta-ainelain muutokseen sisältyvän siirtymäsäännöksen täydentämistä tarpeettomana. Esitystä ei ole tältä osin lausuntojen johdosta muutettu, koska siirtymäkauden sääntelyn tarkistamista on pidetty perusteltuna sääntelyn selkeyden ja tulevien muutostarpeiden vuoksi sekä perustuslain vaatimusten huomioon ottamiseksi myös tulevaisuuden sääntelytilanteissa. Viimeksi mainittuun näkökohtaan on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota oikeusministeriö. Oikeusministeriö on esittänyt lakiehdotukseen myös eräitä yksityiskohtaisia kehittämisehdotuksia. Oikeusministeriön esittämät näkökohdat on pyritty mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon esitystä viimeisteltäessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Torjunta-ainelaki

4 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, joka vastaisi sisällöltään nykyistä torjunta-aineasetuksen 1 §:n 3 momenttia.

Momentissa valtuutetaan maa- ja metsätalousministeriö antamaan tarkempia säännöksiä torjunta-aineen rekisteröintihakemuksesta ja sen yhteydessä toimitettavista tiedoista ja tutkimuksista sekä tarvittavista näytteistä. Lisäksi torjunta-ainelautakunta valtuutetaan antamaan yksityiskohtaisempia ohjeita siitä,

mitä tietoja ja tutkimuksia hakemukseen on liitettävä. Koska uuden perustuslain 80 §:n mukaan norminantovaltaa voidaan delegoida vain perustuslailla tai lailla, edellä mainitut valtuutussäännökset tulisi siirtää torjunta-aineasetuksesta torjunta-ainelakiin. Valtuudet koskevat norminantoa niin teknisluonteisista yksityiskohdista, että valtuudet on tarkoituksenmukaista antaa maa- ja metsätalousministeriölle ja torjunta-ainelautakunnalle.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi torjunta-aineasetuksen 14 §:n 3 momenttiin nykyisin sisältyvä valtuutussäännös muutettuna teknisesti siten, että suora viittaus torjunta-aineasetukseen muutettaisiin viittaukseksi torjunta-ainelain 4 e §:n nojalla asetuksella tarkemmin määrättyihin tarkastusviranomaisiin. Myös tämän valtuutussäännöksen siirtäminen torjunta-aineasetuksesta torjunta-ainelakiin aiheutuu perustuslain 80 §:stä. Säännöksen siirtäminen on välttämätöntä, jotta torjunta-ainelautakunta voi koe- ja tutkimustoimintaa koskevien lupaehtojen lisäksi antaa määräyksiä torjunta-ainelainsäädännön mukaisten tarkastusviranomaisten kuulemisesta ennen luvan myöntämistä sekä antaa tarkempia ohjeita koetointaluvan hakemisesta ja hakemuksen käsitteystä.

4 a §. Euroopan unionissa päätökset kasvinsuojeluaineiden tehoaineiden hyväksymisestä tehdään direktiiveillä, joilla hyväksytyt aineet liitetään niin sanottuun positiiviluetteloon. Positiiviluettelon kansallinen täytäntöpano edellyttää, että jäsenvaltiot antavat edellä mainittuja direktiivejä sisällöltään vastaavat kansalliset säännökset tehoaineiden hyväksymisestä. Tämän vuoksi pykälän 2 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi lisäämällä siihen maa- ja metsätalousministeriölle annettu valtuus panna positiiviluettelo kansallisesti täytäntöön asetuksilla. Valtuuden lisääminen on tarpeellinen yhteisöläinsäädännöstä aiheutuvien velvoitteiden täyttämiseksi.

4 h §. Pykälään ehdotetaan siirrettäväksi torjunta-aineasetuksen 35 §:ssä oleva valtuus, jonka nojalla Kasvintuotannon tarkastuskeskus voi määrätä siitä, millä tavalla erityisen vaarallisen torjunta-aineen käsitteelyyn oikeuttava tutkinto on suoritettava. Valtuutussäännöksen siirtäminen torjunta-aineasetuksesta torjunta-ainelakiin aiheutuu perustuslain 80 §:stä. Tutkinnon sisällöstä ja muodosta määrääminen on hyvin yksityiskohtaista sääntelyä, joten tehtävän antaminen

Kasvintuotannon tarkastuskeskukselle on perusteltua.

4 j §. Euroopan yhteisöjen komissio on antanut direktiivin 93/71/ETY kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta. Komission direktiivi edellyttää, että kasvinsuojeluaineita testaavat ja määrittävät testaustoimielimet ovat virallisia tai virallisesti tunnustettuja laitoksia. Suomessa direktiivi on pantu täytäntöön torjunta-aineasetuksen 18 a §:llä, jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi antaa virallisen hyväksymisen kasvinsuojeluaineiden biologista tehokkuutta ja käyttökelpoisuutta testaavalle laitokselle, joka täyttää hyvälle tarkastustoiminnalle asetetut vaatimukset. Edellä mainittu torjunta-aineasetuksen säännös ehdotetaan uudesta perustuslaista johtuen siirrettäväksi torjunta-ainelakiin uudeksi 4 j §:ksi. Samalla säännöksessä ehdotetaan nykyistä yksityiskohtaisemmin säädettäväksi laitoksen hyväksymisen edellytyksistä. Koska kysymyksessä ovat hyvin teknisiin yksityiskohtiin ulottuvat vaatimukset, ehdotetaan kuitenkin, että edellytyksiä voitaisiin eräiltä osin tarkentaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Nykyisin vastaavat laitoksen hyväksymistä koskevat edellytykset sisältyvät asiaa koskeviin maa- ja metsätalousministeriön päätöksiin (maa- ja metsätalousministeriön määräyskoelma 136/1998 ja 98/1996). Ministeriön asetuksella annettaisiin lisäksi tarkemmat säännökset laitoksen hyväksymisestä sekä hyväksymisenettä.

Pykälän 1 momentissa ehdotetut laitoksen hyväksymisen edellytykset ovat hyvin yksityiskohtaisia vaatimuksia, jotka koskevat hyväksyttävän laitoksen henkilökuntaa, laitteistoa, tiloja, testauspaikkoja ja menettelytapoja. Pätevää henkilöstöä koskeviin vaatimuksiin kuuluu se, että laitoksella on oltava käytössään riittävä tieteellinen ja tekninen henkilökunta, jolla on tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellinen koulutus, tieto ja kokemus sekä käytettävissään testausten suorittamisen edellyttämä tekninen ohjaus. Laitoksella on oltava käytössään asianmukaiset laitteet testien ja toimenpiteiden asianmukaiseksi suorittamiseksi. Laitteiston on oltava asianmukaisesti ylläpidetty ja kalibroitu. Laitoksella on lisäksi oltava käytössään tarkoituksenmukaiset tilat, eli testeissä tarvittavat koepellot, kasvihuoneet, kasvatushuoneet ja varastotilat. Menettelytapohjeisiin kuuluu, että laitoksen on annettava pätevän henkilö-

kunnan käyttöön testejä koskevat suoritusohjeet ja suunnitelmat, jotta suoritettun työn laatu on töiden tyyppiin, valikoimaan, määrään ja tavoitteisiin soveltuva. Lisäksi laitoksen on säilytettävä alkuperäisiä huomioita, laskelmia, saatuja tietoja sekä kalibrointia koskevat kirjat ja lopullinen kertomus säädetyin ajan. Edellä mainitut hyvälle testaustoiminnalle asetettavat vaatimukset on tarkoitus sisällyttää maa- ja metsätalousministeriön asetuksella pykälän 2 momentin nojalla annettaviin säännöksiin.

7 b §. Nykyiseen torjunta-ainelain 7 b §:n 3 momenttiin sisältyy viivästyskorkosäännös, jonka mukaan 7 §:ssä mainittujen rekisteröintimaksun ja veronluontoisen maksun viivästyessä maksuvelvolliselta peritään 18 prosentin vuotuinen viivästyskorko. Koska 18 prosenttia on huomattavan korkea korkokanta nykyiseen yleiseen korkotasoon verrattuna, ehdotetaan 7 b §:n 3 momenttia muutettavaksi siten, että siinä viitattaisiin korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuun korkokantaan. Siten torjunta-ainelain mukaan perittävien maksujen viivästyskorko olisi talouselämässä yleisesti käytettävä viivästyskorko ja sen suuruus voisi muuttua yleisen korkotason muuttuessa. Ehdotus johtaisi tällä hetkellä 10 prosentin vuotuisen viivästyskorkoon.

11 §. Pykälä sisältää tällä hetkellä yleisvaltuutuksen, jonka mukaan tarkemmat määräykset torjunta-ainelain täytäntöönpanon annetaan asetuksella. Pykälässä on myös yksilöity joitakin kasvinsuojeluaineisiin liittyviä seikkoja, joista maa- ja metsätalousministeriö voi asetuksen nojalla antaa tarkempia säännöksiä, mutta lisäksi ministeriöllä on mahdollisuus antaa tarkempia säännöksiä muista täytäntöönpanon edellyttämistä seikoista. Pykälän nykyinen sanamuoto ei vastaa uuden perustuslain vaatimusta valtuutussäännösten tarkkarajaisuudesta ja täsmällisyydestä, eikä se myöskään ole perustuslaisia käytetyn terminologian mukainen. Tämän vuoksi pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että yleisvaltuus asetusten antamiseen poistettaisiin. Valtioneuvosto voisi antaa asetuksella säännöksiä torjunta-aineiden tehoaineiden kielloista ja rajoituksista kuten nykyisinkin. Valtioneuvoston asetuksella ja sen nojalla tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin edelleenkin antaa tarkempia säännöksiä kasvinsuojeluaineiden hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymi-

sen voimassaolosta. Hyväksymismenettelyn katsottaisiin kattavan kaikki hakemukseen ja sen käsittelyyn liittyvät vaiheet, eli valtuus olisi hakemus- ja hyväksymismenettelyn osalta yhtä laaja kuin ennenkin, vaikka nimenomainen maininta hyväksymistä koskevasta hakemusmenettelystä poistettaisiin. Yksilöimätön valtuus antaa asetuksella ja sen nojalla maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkempia säännöksiä muista täytäntöönpanon edellyttämistä seikoista poistettaisiin. Valtuus antaa asetuksella ja sen nojalla maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkempia säännöksiä pakkauksiin tehtävistä erityismerkinnöistä ehdotetaan lisäksi poistettavaksi tarpeettomana, koska vastaavansisältöinen valtuus ehdotetaan annettavaksi suoraan maa- ja metsätalousministeriölle 3 momentissa.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi maa- ja metsätalousministeriölle annettu valtuus antaa asetuksella tarkempia säännöksiä siitä, miten maahantuotavien, myytävien tai muutoin luovutettavien siementen, mukuloiden, sipuleiden, pistokkaiden, juurakoiden, taimien ja muiden lisäykseen tai jatkokasvatukseen tarkoitettujen kasvien ja kasvinosien torjunta-ainekäsittelystä on ilmoitettava. Vastaavansisältöinen valtuus sisältyy tällä hetkellä torjunta-aineasetuksen 36 §:n 2 momenttiin, mutta se tulisi siirtää lain tasolle perustuslain 80 §:n johdosta. Mahdollisuus vaatia kasvien lisäysohjeistuksen torjunta-ainekäsittelystä ilmoittamista on tärkeä esimerkiksi työsuojelun kannalta. Kysymyksen tulevat niin yksityiskohtaiset ja teknisluonteiset säännökset ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä, että ne on syytä antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksilla.

Tällä hetkellä torjunta-aineasetuksen 6, 26 ja 31 § sisältävät säännöksiä torjunta-aineiden myyntipäällysten merkitsemisestä, merkintöjen muuttamisesta ja myyntipäällyksessä mainituista rajoituksista poikkeamisesta. Edellä mainittujen pykälien ne kohdat, jotka sisältävät valtuutussäännöksiä tai yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, ehdotetaan perustuslain mukaisesti otettaviksi torjunta-ainelakiin. Lain 11 §:n 3 momenttiin ehdotetaan siten otettavaksi säännös, jonka nojalla maa- ja metsätalousministeriö voisi antaa asetuksella säännöksiä kasvinsuojeluaineiden myyntipäällyksmerkinnöistä. Kasvintuotannon tarkastuskeskus puolestaan voisi nykyiseen tapaan tehdä myyntipäällyksmerkintöihin muutoksia, jotka eivät

vaikuta olennaisesti kasvinsuojeluaineiden käyttöön, käytön ehtoihin tai varoitusmerkkintöihin. Käytännössä Kasvintuotannon tarkastuskeskuksessa tehdyt muutokset myyntipäällyksmerkintöihin ovat koskeneet esimerkiksi valmistajan nimen vaihtumista. Torjunta-ainelautakunnan luvalla kasvinsuojeluviranomaiset voisivat myös poiketa myyntipäällyksessä mainituista rajoituksista määrätessään kasvinsuojelulaisissa (1203/1994) tarkoitettujen kasvintuhoojien torjuntatoimenpiteistä. Säännös mahdollistaisi kasvinsuojeluaineen käytön poikkeustapauksissa muihin kuin hyväksytyihin tarkoituksiin, esimerkiksi muille kuin hyväksymispäätöksessä mainituille kasveille. Säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa nopeat ja tehokkaat torjuntatoimenpiteet, jos maassamme havaitaan uusi, vakava kasvintuhooja.

1.2. Laki torjunta-ainelain muuttamisesta

Torjunta-ainelain muuttamisesta 23 päivänä joulukuuta 1999 annettu laki tulee voimaan 13 päivänä toukokuuta 2000. Lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen mukaan Euroopan yhteisön alueella markkinoilla oleviin muihin kuin kasvintuotannossa käytettäviin torjunta-aineisiin sovelletaan voimaantulo päivän jälkeen tuona päivänä voimassa olleita torjunta-ainelain säännöksiä, kunnes aineet ovat siirtyneet biosidilainsäädännön, toisin sanoen kemikaalilain soveltamisalan piiriin. Valmisteiden siirtyminen tapahtuu yksitellen sitä mukaa, kun niiden sisältämien tehoaineiden hyväksymisestä on tehty päätös biosididirektiivin mukaisessa menettelyssä Euroopan yhteisössä. Siirtymäajasta voi siten

tulla joidenkin aineiden osalta hyvinkin pitkä. On myös vaikea ennustaa, kuinka paljon Euroopan yhteisön alueella 13 päivänä toukokuuta 2000 käytössä olevia niin kutsuttuja muita torjunta-aineita haetaan rekisteröitäviksi Suomessa ja miten torjunta-ainelainsäädäntö ja muu siihen läheisesti liittyvä lainsäädäntö kehittyvät tulevaisuudessa.

Edellä mainituista syistä ja ottaen lisäksi huomioon perustuslain 80 §:stä aiheutuvat vaatimukset torjunta-ainelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännökseen ehdotetaan lisättäväksi valtuutussäännös, jonka nojalla maa- ja metsätalousministeriö voisi siirtymäkautena antaa asetuksella tarkempia säännöksiä muiden torjunta-aineiden hyväksymisestä, hyväksymismenettelystä, tehoainepitoisuuksista, myyntipäällyksmerkinnöistä ja valvonnasta. Siirtymäkaudeksi annettua valtuutusta voitaisiin käyttää tarvittaessa muita torjunta-aineita koskevan sääntelyn selkeyttämiseen ja kehittämiseen. Tarkoituksena on, että maa- ja metsätalousministeriö antaisi edellä mainittuja asetuksia neuvoteltuaan niistä ympäristöministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Asetusten sisältöön tulisi hakea johtoa biosidivalmisteita ja kasvinsuojeluaineita koskevasta lainsäädännöstä.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**torjunta-ainelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun torjunta-ainelain (327/1969) 4 §:n 3 momentti, 4 a §:n 2 momentti, 4 h §, 7 b §:n 3 momentti ja 11 §, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 3 momentti, 4 a §:n 2 momentti ja 4 h § laissa 1204/1994, 7 b §:n 3 momentti laissa 1031/1987 sekä 11 § osaksi mainitussa laissa 1204/1994, ja *lisätään* lain 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 159/1984 ja mainitussa laissa 1204/1994, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja muutettu 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, ja lakiin uusi 4 j § seuraavasti:

4 §

Rekisteröintihakemuksesta ja sen yhteydessä toimitettavista tiedoista ja tutkimuksista sekä tarvittavista näytteistä voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Lisäksi torjunta-ainelautakunta voi tarvittaessa antaa yksityiskohtaisempia ohjeita siitä, mitä tietoja ja tutkimuksia hakemukseen on liitettävä.

Valmisteilla tutkimus- ja kehittämistarkoituksessa suoritettavia kokeita, jotka edellyttävät rekisteröimättömän kasvinsuojeluaineen päästämistä ympäristöön, voidaan suorittaa vain, jos Kasvintuotannon tarkastuskeskus on antanut siihen luvan torjunta-ainelautakunnan määräämillä ehdoilla. Torjunta-ainelautakunta voi tarvittaessa määrätä, että Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen on kuultava 4 e §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määrättyjä tarkastusviranomaisia ennen luvan myöntämistä. Torjunta-ainelautakunta voi antaa tarkempia ohjeita luvan hakemisesta ja hakemuksen käsittelystä.

4 a §

Kasvinsuojeluaineeksi ei saa hyväksyä valmistetta, ellei sen tehoainetta ole merkitty kasvinsuojeluaineissa sallittuja tehoaineita koskevaan Euroopan yhteisön luetteloon (positiiviluettelo) ja ellei valmisteen soveltuvuutta käyttötarkoitukseensa ole tutkittu Suomessa tai muualla, jossa maatalous-, kas-

vinsuojelu- ja ympäristöolot ovat samankaltaiset. Tarkemmat säännökset positiiviluetteloon otetuista kasvinsuojeluaineiden tehoaineista sekä niitä koskevista käyttöehdoista ja muista tiedoista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

4 h §

Torjunta-ainelautakunnan hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että torjunta-aineen, jonka käyttöön liittyy erityinen vaara, myynti on sallittu ainoastaan henkilölle, joka on suorittanut tällaisen aineen käyttöön oikeuttavan erityistutkimuksen. Erityistutkimus suoritetaan Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen määräämällä tavalla.

4 j §

Maa- ja metsätalousministeriö antaa viralisen hyväksymisen kasvinsuojeluaineiden biologista tehokkuutta ja käyttökelpoisuutta testaavalle laitokselle. Laitoksella on oltava testaustoiminnan suorittamista varten pätevä henkilöstö, asianmukaiset laitteistot, tilat ja testauspaikat sekä menettelytapaohjeet, joiden kaikkien tulee täyttää hyvälle testaustoiminnalle asetetut vaatimukset.

Tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetuista hyvän testaustoiminnan vaatimuksista sekä laitoksen virallisesta hyväksymisestä ja hyväksymismenettelystä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Hyväksyminen annetaan Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen suorittaman arvion perus-

teella ja edellyttäen, että laitos sallii milloin tahansa tehtävät tarkastukset toimintansa vaatimustenmukaisuuden tarkistamiseksi.

7 b §

Jos maksua ei ole suoritettu säädettyssä ajassa, on sille suoritettava siitä alkaen, kun maksu olisi pitänyt suorittaa oma-aloitteisesti, vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

11 §

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä torjunta-aineiden tehoaineiden kielloista ja rajoituksista. Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymisen voimassaolosta annetaan valtioneuvoston asetuksella ja sen nojalla tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, miten maahantuotavien, myytävien tai muutoin luovutettavien siementen, mukuloiden, sipuleiden, pistokkaiden, juurakoiden, taimien ja muiden lisäykseen tai jatkokasvatukseen tarkoitettujen kasvien ja kasvinosien torjunta-ainekäsittelystä on ilmoitettava.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä myös kasvinsuojeluaineiden myyntipäällyserkinnöistä. Sellaiset myyntipäällyserkintöihin tehtävät muutokset, jotka eivät olennaisesti vaikuta valmisteiden käyttöön, käytön ehtoihin eivätkä varoitusmerkintöihin, voidaan tehdä Kasvintuotannon tarkastuskeskuksessa. Torjunta-ainelautakunnan luvalla ja sen asettamilla ehdoilla kasvinsuojeluviranomainen voi poiketa myyntipäällyksessä mainituista rajoituksista määrätessään kasvinsuojelulaissa (1203/1994) tarkoitettujen kasvintuhoojien torjuntatoimenpiteistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .

2.

Laki**torjunta-ainelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään torjunta-ainelain muuttamisesta 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1199/1999) voimaantulosäännökseen uusi 3 momentti seuraavasti:

 Tarkempia säännöksiä muiden torjuntaai-
 neiden hyväksymisestä, hyväksymismenet-
 telystä, tehoainepitoisuuksista, myyntipääl-
 lysmerkinnöistä ja valvonnasta voidaan

2 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana
 antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuk-
 sella.

Tämä laki tulee voimaan _____
 kuuta . päivänä

 Helsingissä 14 päivänä huhtikuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

1.

Laki**torjunta-ainelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun torjunta-ainelain (327/1969) 4 §:n 3 momentti, 4 a §:n 2 momentti, 4 h §, 7 b §:n 3 momentti ja 11 §, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 3 momentti, 4 a §:n 2 momentti ja 4 h § laissa 1204/1994, 7 b §:n 3 momentti laissa 1031/1987 sekä 11 § osaksi mainitussa laissa 1204/1994, ja *lisätään* lain 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 159/1984 ja mainitussa laissa 1204/1994 uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja muutettu 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, ja lakiin uusi 4 j § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

Valmisteilla tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettavia kokeita, jotka edellyttävät rekisteröimättömän torjunta-aineen päästämistä ympäristöön, voidaan suorittaa vain, jos Kasvintuotannon tarkastuskeskus on antanut siihen luvan torjunta-ainelautakunnan määräämillä ehdoilla.

Valmisteilla tutkimus- ja kehittämistarkoituksessa suoritettavia kokeita, jotka edellyttävät rekisteröimättömän kasvinsuojeluaineen päästämistä ympäristöön, voidaan suorittaa vain, jos Kasvintuotannon tarkastuskeskus on antanut siihen luvan torjunta-ainelautakunnan määräämillä ehdoilla. *Torjunta-ainelautakunta voi tarvittaessa määrätä, että Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen on kuultava 4 e §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määrättyjä tarkastusviranomaisia ennen luvan myöntämistä. Torjunta-ainelautakunta voi antaa tarkempia ohjeita luvan hakemisesta ja hakemuksen käsittelystä.*

4 a §

4 a §

Kasvinsuojeluaineeksi ei saa hyväksyä valmistetta, ellei sen tehoainetta ole merkitty kasvinsuojeluaineissa sallittuja tehoaineita

Kasvinsuojeluaineeksi ei saa hyväksyä valmistetta, ellei sen tehoainetta ole merkitty kasvinsuojeluaineissa sallittuja tehoaineita

Voimassa oleva laki

koskevaan Euroopan yhteisön luetteloon (*positiiviluettelo*) ja ellei valmisteen soveltuvuutta käyttö-tarkoitukseensa ole tutkittu Suomessa tai muualla, jossa maatalous-, kasvinsuojelu- ja ympäristöolot ovat samankaltaiset.

4 h §

Torjunta-ainelautakunnan hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että torjunta-aineen, jonka käyttöön liittyy erityinen vaara, myynti on sallittu ainoastaan henkilölle, joka on suorittanut tällaisen aineen käyttöön oikeuttavan erityistutkimuksen.

7 b §

Mikäli maksua ei ole suoritettu säädetyssä ajassa, peritään siitä alkaen, kun maksu olisi pitänyt suorittaa oma-aloitteisesti, suorituspäivään saakka 18 prosentin vuotuinen viivästyskorko.

Ehdotus

koskevaan Euroopan yhteisön luetteloon (*positiiviluettelo*) ja ellei valmisteen soveltuvuutta käyttö-tarkoitukseensa ole tutkittu Suomessa tai muualla, jossa maatalous-, kasvinsuojelu- ja ympäristöolot ovat samankaltaiset. *Tarkemmat säännökset positiiviluettelo-
on otetuista kasvinsuojeluaineiden tehoai-
neista sekä niitä koskevista käyttöehdoista ja
muista tiedoista annetaan maa- ja metsäta-
lousministeriön asetuksella.*

4 h §

Torjunta-ainelautakunnan hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että torjunta-aineen, jonka käyttöön liittyy erityinen vaara, myynti on sallittu ainoastaan henkilölle, joka on suorittanut tällaisen aineen käyttöön oikeuttavan erityistutkimuksen. *Erytistutkiminto suoritetaan Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen määräämällä tavalla.*

4 j §

Maa- ja metsätalousministeriö antaa virallisen hyväksymisen kasvinsuojeluaineiden biologista tehokkuutta ja käyttökelpoisuutta testaavalle laitokselle. Laitoksella on oltava testaus toiminnan suorittamista varten pätevä henkilöstö, asianmukaiset laitteistot, tilat ja testauspaikat sekä menettelytapaohjeet, joiden kaikkien tulee täyttää hyvälle testaus toiminnalle asetetut vaatimukset.

*Tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetuista hyvän testaus toiminnan vaatimuk-
sista sekä laitoksen virallisesta hyväksymi-
sestä ja hyväksymismenettelystä annetaan
maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.*

Hyväksyminen annetaan Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen suorittaman arvion perusteella ja edellyttäen, että laitos sallii milloin tahansa tehtävät tarkastukset toimintansa vaatimusten mukaisuuden tarkistamiseksi.

7 b §

Jos maksua ei ole suoritettu säädetyssä ajassa, on sille suoritettava siitä alkaen, kun maksu olisi pitänyt suorittaa oma-aloitteisesti, vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden hyväksymistä koskevasta hakemusmenettelystä, hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä, hyväksymisen voimassaolosta, pakkauksiin tehtävistä erityismerkinnöistä sekä muista täytäntöönpanon edellyttämistä seikoista annetaan asetuksella ja sen nojalla tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä.

Valtioneuvoston päätöksellä voidaan antaa määräykset torjunta-aineiden tehoaineiden kielloista ja rajoituksista.

11 §

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä torjunta-aineiden tehoaineiden kielloista ja rajoituksista. Tarkemmat säännökset kasvinsuojeluaineiden hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymisen voimassaolosta annetaan valtioneuvoston asetuksella ja sen nojalla tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, miten maahantuotavien, myytävien tai muutoin luovutettavien siementen, mukuloiden, sipuleiden, pistokkaiden, juurakoiden, taimien ja muiden lisäykseen tai jatkokasvatukseen tarkoitettujen kasvien ja kasvinosien torjunta-ainekäsittelystä on ilmoitettava.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä myös kasvinsuojeluaineiden myyntipäällyksmerkinnöistä. Sellaiset myyntipäällyksmerkintöihin tehtävät muutokset, jotka eivät olennaisesti vaikuta valmisteiden käyttöön, käytön ehtoihin eivätkä varoitusmerkintöihin, voidaan tehdä Kasvintuotannon tarkastuskeskuksessa. Torjunta-ainelautakunnan luvalla ja sen asettamilla ehdoilla kasvinsuojeluviranomainen voi poiketa myyntipäällyksessä mainituista rajoituksista määrätessään kasvinsuojelulaissa (1203/1994) tarkoitettujen kasvintuhoojien torjuntatoimenpiteistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta _____

2.

Laki**torjunta-ainelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään torjunta-ainelain muuttamisesta 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1199/1999) voimaantulosäännökseen uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tarkempia säännöksiä muiden torjunta-aineiden hyväksymisestä, hyväksymismenettelystä, tehoainepitoisuuksista, myyntipäällyserkinnöistä ja valvonnasta voidaan 2 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .*